

Felelősség a faluért, az ott élőkért

A Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetsége a legutóbbi, 2009 decemberében tartott kongresszusa óta eltelt idő eseményeinek áttekintésére és értékelésére 2012. december 5-ére hívta össze az országos szövetség közgyűlését. A rendezvényen jelen volt több korábbi agrárminiszter (Romány Pál, Nagy Frigyes, Németh Imre, Gráf József), Jakab István, az Országgyűlés alelnöke, míg a Vidékfejlesztési Minisztériumot Czerván György agrárgazdasáért felelős államtitkár képviselte.

Nagy Tamás, a MOSZ elnöke az elmúlt három év eseményeit vázolta beszédében. Az egyik legnagyobb problémának azt nevezte, hogy a 2010-ben alakult kormány – amely „a nemzeti együttműködés kormányaként” határozta meg magát – azt ígérte, hogy minden érdemi törvény elfogadását széles körű társadalmi egyeztetés előzi majd meg. Ezzel szemben azt tapasztalták, hogy leépítették az intézményes érdekegyeztetés rendszerét. Különösen lát-

ványos az agrár-érdekegyeztetés rendszerének megsemmisítése. Megszűnt az OÉT, gyakorlatilag nem működik a FÖVÉT, megszűntek a termékpálya bizottságok, és a napokban nyújtották be az agrárgazdaság fejlesztéséről szóló törvényt hatályon kívül helyező törvényjavaslatot, ezzel likvidálva az Agrárgazdasági Tanácsot.

A kormány elfogadta az új vidékfejlesztési stratégiát, de az nem ad választ a XXI. század valós kihívásaira. A XIX. század

agrárszerkezetét tervezi újraéleszteni, szembe megy olyan értékekkel, amelyeket az Európai Unió és a szövetség fontosnak tart. A versenyképesség, a hatékonyság, a mennyiségi és minőségi áruterelés helyett az önellátást helyezi előtérbe. Nem használja ki Magyarország agráradottságait, nem erősíti a vidék pozícióit, s ami a legfájóbb, ismét hamis illúziókat kelt. Ezért a szövetség elutasítja ezt a programot.

A jelenlegi agrárpolitika melőli az együttműködést az or-

lentős összeget fizetnek az önkormányzati kasszákbá is. Évtizedek óta bizonyítjuk, hogy felelősséget érzünk a faluért, az

ott élőkért. Segítjük nyugdíjasainkat, támogatjuk a falu szociális, kulturális életét. Mi együttműködésre törekszünk a falu minden agrártermelőjével, a családi gazdálkodókkal, az őstermelőkkel, a vállalkozókkal. Ezen az alapon kívánunk érdemben beleszólni az agrárpolitika alakításába” – mondta Nagy Tamás.

Az elnök hosszasan szólt az új földtörvény tervezetéről, aminek elfogadása, a szövetség megítélése szerint, súlyosan veszélyeztetné a magyar mezőgazdaság teljesítőképesség-

ét, versenyképességét, és különösen a szövetség által képviselt társas vállalkozások, szövetkezetek, gazdasági társaságok létét. A MOSZ már a törvény tervezete ellen is élesen tiltakozott.

A MOSZ közgyűlése elé terjesztett állásfoglalási javaslat felidéri, hogy a társas vállalkozások adják az agrártermelés kétharmadát. A vidék egyetlen számottevő munkaadói és az általuk művelt termőföldért fizetett haszonbérrel százezernyi család megélhetését teszik lehetővé, miközben részesedésük a köztelherviselésben közel a tízszerese a termőföld több mint felét használó egyéni és

A szövetkezeteké a jövő

Nagy Frigyes volt agrárminiszter is felszólalt a közgyűlésen. Előljáróban megemlítette, hogy több mint ötven évet töltött el az agrárgazdaságban, ebből három évtizedet a termelői szféra tapasztalásában. Mint mondta, a jelenlévők igazolják, hogy a szövetkezeti eszme él – és nem csak elméletben, hanem a gyakorlatban is. Pedig manapság nem divat a szövetkezés, ami meg is látszik az ágazat teljesítményén, piaci visszazorulásán és a gazdák tevékenységén egyaránt. Az elmúlt rendszerben olyan mezőgazdaságot hoztak létre, amelyet a világ vezető hatalmai is elismertek. A legkorszerűbb technikákat, termelői rendszereket alkalmazták az ország legeldugottabb területein is. A háztáji gazdálkodás integrációja a téeszekben jómódúvá tette a többletmunkára vállalkozókat. Biztonságos rendszer volt, amely mögött ott állt a szövetkezet a hitelképességével, tekintélyével, szakmai tudásával. A történelmi tett azonban az volt, hogy a téesz-dolgozók nyugdíjas polgárok lettek. Erős mezőgazdaság nélkül nincs fejlett vidék, és a szövetkezetek a magukénak érezték a falvak sorsát. Mára azonban a szövetkezetek nagy részét szétverte a politika, emberek százai maradtak munka nélkül. A politika szitokszóvá változtatta a szövetkezést, pedig látni kell, hogy nélküle nincs kiút a nehézségekből. A szövetkezés, az integráció a stabilitást, a biztonságot, a versenyképességet, a fennmaradást jelenti a fejlett világban. Nagy Frigyesnek meggyőződése, hogy a jövő a szövetkezeteké.

FOTÓ: PRÁG FERENC

Nagy Tamás: a készülő szövetkezeti törvény végképp ellehetetlenítené a MOSZ érdekköréhez tartozó gazdálkodókat

szág egyik legnagyobb érdekképviseletével.

Az elnök tisztázta azt is, hogy kiket is képvisel a MOSZ. Mint közismert, döntően a kistulajdonosok együttműködésén alapuló szövetkezeteket, társas vállalkozásokat képviseli. A szövetség megalakulása óta felelősséget vállal az agrárpolitika egészéért. „Azok vagyunk, akik több mint százezer embernek adnak munkát, megélhetést vidéken, és az exportárualap döntő részét megtermelik. Azok vagyunk, akik a mezőgazdaságban a fehér gazdaságot képviselik, és évente 100 milliárd forinttal járulnak hozzá az állami költségvetéshez, és je-

Czerván György államtitkár az ágazat helyzetét értékelve elmondta, hogy a pozitív egyenleg az idei első nyolc hónapban 2,5 milliárd eurót tett ki, ez alapján az éves teljesítmény minden bizonnyal meghaladja a tavalyi, rekordnak számító 2,7 milliárd eurós szintet. A kormány az állattenyésztés támogatásával annak mezőgazdaságon belüli 32 százalékos részarányát kívánja jelentősen növelni, a cukorrépa-termelők támogatásával pedig a hazai cukortermelés megőrzését segíti, és ezeket a támogatásokat még idén kifizeti a tárca.

Új bejelentéssel is szolgált az államtitkár: a VM tejkilogrammonként 60 fillérrel emeli meg az idén kifizetett, különként 4 forintos tejkvótátámogatást. Ez több mint egymilliárd forint többletet jelent a termelőknek. Az idén még a cukorrépa-termelők is mintegy 800 millió forint nemzeti kiegészítő támogatás kifizetésére számíthatnak. Az agrárgazdaság külkereskedelmi többlete – a mostoha időjárás miatt várhatóan alacsonyabb kibocsátása ellenére is – elérheti a 3 milliárd eurót, vélte az államtitkár.

Czerván György végül hangsúlyozta: az agrárkormányzat nyitott a konstruktív párbeszédre a MOSZ-szal, ahogy a többi társadalmi, szakmai és érdekképviseleti szervezettel is, va-

Czerván György: van még idő a változtatásra

lamennyi, az ágazatot érintő fontos kérdésben. Sem az új földtörvényjavaslat, sem a tervezett szövetkezeti törvény – amelyet még nem is nyújtottak be az Országgyűlésnek – nem végleges, a jobbító szándékú, kritikai észrevételeket minden érintett megteheti jövő februárig.

családi gazdálkodóknak. A javaslat alapján elutasítják a termőföldről szóló törvény tervezetét. Visszautasítják, hogy az nemcsak értelmetlenül korlátozná legfontosabb termelőeszközük, a termőföld használatát, hanem ráadásul szembeállítja egymással a mezőgazdaság szereplőit, például azzal, hogy a szövetkezetben alkalmazott állattenyésztőt vagy traktorost nem tekinti földművesnek. A tervezet alapján nemcsak a társas vállalkozásokat, hanem a kétmillió földtulajdonost is komoly hátrány éri, hiszen a földszerepi korlátok következtében jelentősen csökkenne a föld ára. A föld, mint vagyon, leértékelődik, mivel a vásárlók köre szűk, míg a kínálat nő.

A jelenlegi törvénytervezet egyfajta „hadüzenet” a társas vállalkozásoknak, hiszen a jelenleg több mint 100 ezer főt foglalkoztató – nem nagybirtokos, hanem közép- és kisgazdálkodók – szektor termelésének bázisát elveszítik, annak következtében akár 30 ezer munkahely is megszűnhet.

A törvény vitája jelenleg is folyik. Számos módosító indítványt nyújtottak be hozzá, és jónéhány szervezet nyilatkozik az előterjesztéssel kapcsolatban. „A közgyűlést arra is szeretnénk felhasználni, hogy a parlamenti képviselőket, kormányzati tisztségviselőket meggyőzzük róla, hogy a földtörvény jelenlegi formájában alkalmazatlan a föld körül folyó vita érdemi rendezésére” – jelentette ki az elnök. A készülő szövetkezeti törvény pedig végképp ellehetetlenítene a MOSZ érdekköréhez tartozó gazdálkodókat.

Az elnök felszólította a tagságot, hogy mindenhol az egyetértést kell képviselni, a szűkebb környezettel folytatott párbeszédre van szükség.

Az elnök kitért az állattartók helyzetére és a 2014–2020 közötti időszak uniós költségvetésének vitájára. Utalva azokra a véleményekre, amelyek szerint Magyarországnak ki kellene lépnie az EU-ból, az elnök hangsúlyozta: „Mi azok közé tartozunk, akik Magyarországot európai országnak tekintik, akik nem kérdőjelezik meg az európai közösséghez való kulturális

és gazdasági tartozást. Mi több Európát szeretnénk, és biztosak vagyunk abban, hogy a közösség keretein belül meg tudjuk védeni nemzeti érdekeinket. Azok közé tartozunk, akik tudnak számolni, és tisztában vannak vele, hogy a hazai fejlesztések, az agrárjövők csak az uniós keretében biztosíthatók. Az uniós újrafogalmazta az agrár- és vidékpolitikai értékrendjét, de változatlanul a római szerződésen nyugszik. Aktuális célként a versenyképességet, a hatékonyságot, az innovációs készséget, a vidéki foglalkoztatás erősítését jelölte meg, és ez egybecseng a mi értékrendünkkel.”

„A MOSZ képes közös érdekeink hatékony megjelenítésére a közösségben. Nem csak arról van szó, hogy tagjai vagyunk a COPA-COGECA-nak vagy az EGSZB-nek, sokkal inkább arról, hogy a javaslataink eljutnak a döntéshozókig – tette hozzá az elnök.

A MOSZ közgyűlése egyhangú szavazással fogadta el az állásfoglalás tervezetét.

H. GY.

MOSZ Életműdíj

A kitüntetést a MOSZ elnöksége alapította azzal a céllal, hogy adományozásával elismerje az érdekképviseletben, a területi szövetségben és az országos szövetségben végzett kiemelkedő, önkéntes szakmai munkát. Az életműdíj kitétel arra utal, hogy a hosszú idejű, többnyire az érdekképviseleti szerepvállalásból való visszavonulásig végzett munkát ismeri el a szövetség. A közgyűlésen *Németh Zoltánnak*, az idén januárban hosszas betegség után elhunyt, köztisztviselőként álló alelnök családjának adták át a posztumusz életműdíjat.

Németh Zoltán mindig élen járt az érdekképviseleti munkában, 1993-tól haláláig a Baranya megyei szövetség elnöke volt. Az 1999-ben rendezett MOSZ-kongresszuson az országos szövetség alelnökének választották, és további két ciklusra való megszavazásával ismerték el munkásságát. Ezt a tisztséget is a haláláig töltötte be. Mindközben eredményesen vezette az ország egyik leg sikeresebb gazdaságát, a Belvárdgyulai Szövetkezetet, majd az abból átalakult részvénytársaságot. Munkatársai, barátai, köztük a MOSZ vezetése búcsúztatták az alelnököt. A kitüntetést *ifj. Németh Zoltánnak* adta át *Nagy Tamás*, a MOSZ elnöke.